

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

24.05.2021

протокол № 5, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 24.05.2021 №106

ПРАВОЗНАВСТВО/ SCIENCE OF LAW (JURISPRUDENCE)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	bachelor
Галузь знань	<u>07« Управління та адміністрування»/</u>	<u>07 «Management and Administration»</u>
Спеціальність	<u>073 «Менеджмент»/</u>	<u>073 «Management»</u>
Спеціалізація/ Освітня програма	<u>«Менеджмент організацій»/</u> , <u>«Менеджмент організацій»/</u>	<u>«Management of Organisation»</u> <u>«Management of Organisation»</u>

Розробник: Костюк Наталія, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права

Гарант освітніх програм: Іванченко Галина – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри права (17.05.2021р.) пр. № 08; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту і права (18.05.2021 р.) пр. № 6.

Рецензенти: Бахновська Ірина, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права
Панькевич Василь, адвокат Вінницької колегії адвокатів

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 29.06.2021 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,62.
Обл.-вид. арк. 1,14. Тираж 5. Зам. № 290.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі.

Засвоєння даного курсу має забезпечити формування сучасного економічного мислення та системи професійних знань і навичок в сфері управління бізнес-процесами суб'єкта господарювання, міжнародної економіки, економічної кібернетики оволодіння здатністю вирішувати дослідницькі та практичні завдання з використанням алгоритму прийняття управлінських рішень задля подальшого працевлаштування, засвоєння програм вищих ступенів освіти.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» для галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 073 «Менеджмент»

є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Правознавство» полягають:

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Міждисциплінарні зв'язки: базова дисципліна.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання результатів навчання Критеріями оцінки здобувачів вищої освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є: повнота розкриття питання; використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки.

Здобувачі ознайомлюються з критеріями оцінювання знань перед початком викладання дисципліни.

1. За кожне практичне заняття – до 4 балів (17 занять * 4 бали) = 68 балів.

На практичному занятті оцінюються:

- розв'язування задач/ситуацій, правильність розрахунків – 2 бали;
- письмові відповіді, участь у дискусіях, доповіді на визначену тематику - 2

бали.

2. Самостійна робота здобувача вищої освіти – 32 бали:

Оцінювання самостійної роботи:

• підготовка наукових статей, наукових публікацій та участь з доповідями у студентських конференціях і семінарах – 20 балів;

• робота в системі дистанційної освіти MOODLE – 12 балів.

3. Підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Екзамен – 80 балів:

1) відкриті тести – 20 балів;

2) закриті тести – 20 балів;

3) два теоретичних питання – по 10 балів x 2 = 20 балів;

4) практичне завдання – 20 балів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і вище балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість години				Форми контролю
	Усього годин/кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Основи теорії держави	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 2 Загальне поняття права	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 3. Правовий статус людини і громадянина в Україні	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 4. Правовий статус органів державної влади в Україні: 4.1 Правовий статус Верховної Ради України 4.2 Правовий статус Президента України 4.3 Правовий статус Кабінету Міністрів України	11	6	2	3	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 5. Поняття цивільно-правових відносин та цивільного права	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 6. Суб'єкти цивільного права	11	4	2	5	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 7. Цивільно-правові правочини. Представництво в цивільному праві	11	4	2	5	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 8. Зобов'язальне право: 8.1. Загальні засади зобов'язального права 8.2. Поняття та види договорів в цивільному праві 8.3. Порядок укладання, зміни та розірвання договору	11	6	2	3	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО

Тема 9. Загальна характеристика сімейного права як галузі права	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 10. Особисті, майнові права та обов'язки батьків і дітей	11	2	2	7	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 11. Поняття трудового права і трудових правовідносин та підстави виникнення трудових правовідносин	10	2	2	6	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 12. Припинення трудових правовідносин	10	2	2	6	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 13. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку	10	2	2	6	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 14. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність	10	2	2	6	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 15. Правове регулювання трудових спорів	10	2	2	6	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 16. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу	10	4	2	4	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Тема 17. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності	10	4	2	4	УО, КТ, ОРСЗ, СУН, Т, ПО
Всього	180	50	34	96	
Підсумковий контроль - екзамен					
Разом 180					

Умовні позначення: УО – усне опитування; Т - тестування; СУН – система управління навчання MOODLE; КТ – комп'ютерне тестування; ОРСЗ – оцінка розв'язання ситуаційної задачі.

II ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст початкової дисципліни (теми програми)

Тема 1. Основи теорії держави

Основні теорії походження держави і права. Поняття й ознаки держави. Поняття функцій держави. Внутрішні й зовнішні функції держави. Класифікація держав (форми правління, форми державного устрою, політичні режими). Держави, які існували на території України. Державний механізм. Державний апарат.

Тема 2. Загальне поняття права

Основні значення терміну «право». Право у загально соціальному розумінні. Право як об'єктивна категорія, його поняття та співвідношення з іншими основними видами соціальних норм. Основні ознаки, властивості, характерні риси права. Зв'язок права і держави. Взаємодія правових техніко-технологічних норм у сфері торговельно-економічної діяльності.

Суб'єктивне право та його співвідношення з правом в об'єктивному розумінні. Поняття, форми та способи реалізації норм права. Взаємозв'язок норм права та правовідносин. Поняття та структура (елементи) правовідносин: учасники, їхні суб'єктивні права та обов'язки, об'єкт правовідносин. Юридичні факти.

Застосування норм права як форма його реалізації. Стадії процесу застосування норм права.

Поняття тлумачення норм права. Види і способи тлумачення права.

Поняття та основні ознаки, що характеризують норми права. Структура правової норми: диспозиція, гіпотеза, санкція. Співвідношення структури норми права та структурних частин нормативного акта.

Класифікація норм права та їх елементів: за суб'єктами, що їх прийняли, ступенем визначеності і способом вираження правил поведінки тощо.

Тема 3. Правовий статус людини і громадянина в Україні

Поняття і принципи правового статусу особи. Поняття та види прав і свобод людини. Поняття та складові принципу рівноправності громадян. Загальна характеристика інституту громадянства в Україні. Особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства та біженців в Україні. Природні особисті права людини. Політичні права і свободи громадян. Соціально-економічні права громадян. Культурні (духовні) права людини. Характеристика конституційних обов'язків громадян.

Тема 4. Правовий статус органів державної влади в Україні

Правова основа діяльності та склад Верховної Ради України. Правовий статус народного депутата України. Зміст основних повноважень Верховної Ради України. Організація та порядок роботи Верховної Ради України (регламент Верховної Ради України). Органи та посадові особи Верховної Ради України. Законотворча діяльність, законодавчий процес та його стадії. Правові акти Верховної Ради України. Загальна характеристика конституційного

інституту Президента України. Повноваження, які Президент України здійснює самостійно. Повноваження, які Президент України здійснює за згодою Верховної Ради України. Конституційно-правові функції Президента України. Правова основа діяльності, повноваження та склад Адміністрації Президента України.

Правовий статус та порядок формування Кабінету Міністрів України – вищого органу в системі органів виконавчої влади. Види та компетенція центральних органів виконавчої влади. Характеристика центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом. Правовий статус та порядок формування місцевих органів виконавчої влади.

Тема 5. Поняття цивільно-правових відносин та цивільного права

Поняття цивільного права. Цивільно-правові відносини: майнові відносини, особисті немайнові відносини. Метод цивільно-правового регулювання. Об'єкти цивільно-правових відносин.

Джерела та система цивільного права. Відносини власності: поняття та зміст права власності. Види форм власності.

Тема 6. Суб'єкти цивільного права

Суб'єкти цивільного права. Громадяни (фізичні особи), їхні основні юридичні властивості як суб'єктів цивільно-правових відносин. Поняття і зміст цивільно-правової правоздатності і дієздатності громадян: повна, неповна, часткова. Обмеження дієздатності. Визнання громадянина недієздатним.

Спеціальна правосуб'єктність юридичних осіб. Органи юридичних осіб. Порядок виникнення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб.

Тема 7. Цивільно-правові правочини. Представництво в цивільному праві

Поняття та класифікація (види) право чинів. Умови дійсності цивільних правочинів. Форма правочинів: усна та письмова, їхні різновиди. Правові аспекти додержання відповідної форми правочину.

Визнання правочину недійсним та правові наслідки виконання недійсного правочину. Реституція та варіанти вирішення питання про її застосування. Застосування реституції до конкретних випадків порушення умов дійсності правочину. Види недійсних правочинів.

Поняття представництва. Сфера та межі дії представництва (представника). Підстави, за яких виникають повноваження з представництва. Довіреність. Форма і строк довіреності. Передоручення. Припинення довіреності. Наслідки скасування довіреності.

Тема 8. Zobов'язальне право

Поняття цивільно-правового zobов'язання. Суб'єкт, предмет та підстави виникнення zobов'язань. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення zobов'язань. Види zobов'язань (договорів). Процес (порядок) укладання договору. Загальні умови виконання zobов'язань.

Способи забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, застава, порука, завдаток, гарантія, при тримання. Припинення зобов'язань, способи припинення зобов'язань.

Поняття, підстави та умови відповідальності за порушення зобов'язань.
Види цивільно-правової відповідальності.

Тема 9. Загальна характеристика сімейного права як галузі права

Загальна характеристика сімейного права як галузі права. Поняття, джерела та завдання сімейного права України.

Порядок і умови укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Припинення шлюбу. Недійсність шлюбу. Поновлення шлюбу.

Тема 10. Особисті, майнові права та обов'язки батьків і дітей

Загальні положення, особисті права та обов'язки батьків і дітей. Права батьків і дітей на майно. Аліментні обов'язки батьків і дітей та інших членів сім'ї і родичів. Усиновлення (удочеріння).

Тема 11. Поняття трудового права і трудових правовідносин та підстави виникнення трудових правовідносин

Поняття трудових правовідносин та трудового права. Джерела трудового права. Колективний договір як джерело права та інститут трудового права: поняття, зміст та порядок укладання.

Поняття та умови трудового договору і порядок їхнього встановлення. Порядок укладання трудового договору. Документи, що необхідні для прийому на роботу. Форма трудового договору. Види трудових договорів. Контракт як різновид трудового договору.

Види (типологія) змін трудових правовідносин. Умови, за якими визначається характер змін трудового договору. Переміщення працівника на інше робоче місце. Продовження роботи в нових істотно змінених умовах. Переведення працівника на іншу роботу.

Тема 12. Припинення трудових правовідносин

Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, що не є стороною договору. Припинення трудового договору за взаємною згодою сторін. Порядок звільнення.

Правове регулювання зайнятості населення.

Тема 13. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку

Поняття і тривалість робочого часу. Робочий день. Види робочого дня і робочого тижня. Режим та облік робочого часу. Ненормований робочий день. Робота в нічний час. Надурочні роботи.

Поняття та види часу відпочинку. Щоденний та щотижневий відпочинок. Святкові і неробочі дні. Щорічні відпустки. Інші види відпусток.

Тема 14. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність

Поняття і зміст трудової дисципліни. Трудова дисципліна, внутрішній трудовий розпорядок як особлива частина правопорядку. Нормативні акти, що регулюють внутрішній трудовий розпорядок і трудову дисципліну. Основні обов'язки працівників. Стимулювання за трудовим правом. Заходи заохочення. Інші заходи стимулювання, переваги і пільги. Заохочення за особливі трудові заслуги.

Дисциплінарна відповідальність. Система заходів впливу, що застосовується до порушників трудової дисципліни. Підстави дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарний проступок. Кваліфікація дисциплінарних проступків. Дисциплінарні стягнення. Порядок накладання дисциплінарних стягнень.

Поняття, підстави і умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації. Відмінність матеріальної відповідальності від майнової цивільно-правової відповідальності. Види матеріальної відповідальності та особливості їх застосування. Порядок визначення розміру шкоди і відшкодування шкоди, заподіяної працівником.

Тема 15. Правове регулювання трудових спорів

Трудові спори: поняття і класифікація. Комісії по трудових спорах: їхня організація та компетенція. Порядок розгляду трудових спорів у комісіях по трудових спорах. Порядок прийняття, оскарження та виконання рішення комісії по трудових спорах. Розгляд трудових спорів у суді. Справи, що підлягають безпосередньому розглядові в суді. Рішення органів по розгляду трудових спорів про поновлення працівника на роботі та розв'язання інших пов'язаних з ним питань.

Колективні трудові спори та порядок їх вирішення.

Тема 16. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу

Державне управління (здійснення виконавчої влади) як державно-правова категорія та його місце в системі соціального управління. Поняття адміністративно-правових відносин та адміністративного права.

Адміністративний примус у системі методів державного управління. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.

Підстави адміністративної відповідальності. Характеристика адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та їхній зміст. Система адміністративних правопорушень. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення. Адміністративні правопорушення в системі торгівлі і громадського харчування.

Поняття, підстави і умови правомірності безпосереднього адміністративного примусу. Система та види заходів безпосереднього адміністративного примусу.

Тема 17. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності

Поняття і структура кримінального права. Підстави кримінальної відповідальності. Поняття злочину, характеристика складу злочину як його юридичного вираження. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність). Стадії розвитку умисного злочину. Співучасть у злочині. Покарання, його мета. Види покарань. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Особлива частина кримінального права. Класифікація злочинів.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
1	2	3
<p>Знати: основні закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави; засвоїти сутність основних понять держави</p> <p>Вміти: визначати шляхи виникнення держави, розглянути теорії походження, функції та форми держави</p>	<p>Тема 1. Основи теорії держави Лекція 1. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії походження держави. 2. Форми держави. 3. Функції держави. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i> 	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення походження держави, характеристику основних теорій походження держави, типологію держав, форми держави та їхня характеристика, функції держави, класифікація функцій, ознаки держави</p>	7
	<p>Практичне заняття 1. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і ознаки держави. 2. Внутрішні і зовнішні функції держави. 3. Класифікація держав. 	2
<p>Знати: поняття та риси права, а також поняття функцій права</p> <p>Вміти: розмежовувати відмінності права як регулятора суспільних відносин від інших соціальних норм, асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати</p>	<p>Тема 2 Загальне поняття права Лекція 2. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки норми права. 2. Структура норми права. 3. Класифікація норм права та їх елементів 4. Поняття, форми та способи реалізації норм права. <p><i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення суб'єктивного права та його співвідношення з правом в об'єктивному розумінні, поняття та структура(елементи) правовідносин: учасники, їхні суб'єктивні права та обов'язки, об'єкт правовідносин, застосування норм права як форма його реалізації</p>	7

<p>верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу</p>	<p>Практичне заняття 2. <i>План</i> 1. Основні ознаки, властивості, характерні риси права. 2. Структура правової норми: диспозиція, гіпотеза, санкція. 3. Стадії процесу застосування норм права.</p>	<p>2</p>
<p>Знати: поняття і принципи правового статусу особи, поняття та види прав і свобод людини, поняття та складові принципу рівноправності громадян</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя</p>	<p>Тема 3. Правовий статус людини і громадянина в Україні Лекція 3. <i>План</i> 1. Поняття і принципи правового статусу особи. 2. Поняття та складові принципу рівноправності громадян. 3. Види прав і свобод. 4. Види обов'язків. 5. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	<p>2</p>
<p>запропонованої теми, відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя</p>	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття і принципів правового статусу особи. В процесі роботи з законодавчими джерелами здобувачам вищої освіти необхідно розглянути поняття та складові принципу рівноправності</p>	<p>7</p>
<p>запропонованої теми, відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя</p>	<p>Практичне заняття 3. <i>План</i> 1. Поняття та види прав і свобод людини. 2. Природні особисті права людини. 3. Політичні права і свободи громадян. 4. Соціально-економічні права громадян. 5. Культурні (духовні) права людини. 6. Характеристика конституційних обов'язків громадян.</p>	<p>2</p>

<p>Знати: правову основу діяльності, склад, повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)</p>	<p>Тема 4. Правовий статус органів державної влади в Україні Тема 4.1 Правовий статус Верховної Ради України Лекція 4.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова основа діяльності та склад Верховної Ради України. 2. Організація та порядок роботи Верховної Ради України (регламент Верховної Ради України). 3. Форми діяльності Верховної Ради України. 	2
	<p>Тема 4.2 Правовий статус Президента України Лекція 5.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибори Президента України. 2. Акти Президента України. 3. Повноваження Президента України. 	2
	<p>Тема 4.3 Правовий статус Кабінету Міністрів України Лекція 6.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація та порядок роботи Кабінету Міністрів України. 2. Повноваження Кабінету Міністрів України. <p><i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Зміст основних повноважень Верховної Ради України. Організація та порядок роботи Верховної Ради України (регламент Верховної Ради України). Органи та посадові особи Верховної Ради України. Законотворча діяльність, законодавчий процес та його стадії. Правові акти Верховної Ради України.</p>	3
	<p>Практичне заняття 4.</p> <p style="text-align: center;"><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повноваження Верховної ради України. 2. Установчі повноваження Президента України. 	2

	<p>3. Контрольно-наглядові повноваження Президента України.</p> <p>4. Правовий статус міністерств та інших центральних органів виконавчої влади в Україні. Порядок формування міністерств та інших центральних органів виконавчої влади в Україні.</p>	
<p>Знати: поняття, принципи та систему цивільного права, методи правового регулювання, основні характеристики галузі цивільного права; встановити елементи цивільних правовідносин; визначити сутність одного із основних інститутів галузі – права власності</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Тема 5. Поняття цивільно-правових відносин та цивільного права Лекція 7. <i>План</i> 1. Поняття цивільного права. 2. Методи цивільно-правового регулювання. 3. Джерела та система цивільного права. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення форм власності, які існують в Україні, характеристику Цивільного кодексу України, цивільно-правових відносин майнового та немайнового характеру, підстави набуття права власності в Україні, способи припинення права власності за українським законодавством, правовий режим спільної власності</p>	7
	<p>Практичне заняття 5. <i>План</i> 1. Цивільно-правові відносини. 2. Особисті немайнові відносини. 3. Відносини власності: поняття та зміст права власності.</p>	2
<p>Знати: зміст та основні властивості правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб; встановити порядок створення та припинення юридичних осіб</p>	<p>Тема 6. Суб'єкти цивільного права Лекція 8. <i>План</i> 1. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. 2. Правоздатність та дієздатність.</p>	2
	<p>Лекція 9. <i>План</i> 1. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. 2. Види юридичних осіб. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2

<p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття суб'єкта цивільного права та суб'єкта цивільно-правових відносин, поняття цивільної правоздатності та дієздатності, визнання громадянина безвісно відсутнім та оголошення його померлим: підстави, порядок, наслідки, порядок виникнення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб</p>	5
	<p>Практичне заняття 6. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізичні особи як учасники цивільно-правових відносин. Поняття «правоздатність», «дієздатність» та «деліктоздатність». 2. Юридичні особи як учасники цивільно-правових відносин. 3. Порядок реєстрації юридичної особи. 4. Зміст та предмет цивільно-правових відносин. 	2
<p>Знати: поняття, види правочинів, ознаки їх дійсності</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем, усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів</p>	<p>Тема 7. Цивільно-правові правочини. Представництво в цивільному праві Лекція 10. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття правочинів. 2. Класифікація (види) правочинів. 	2
	<p>Лекція 11. <i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови дійсності цивільних правочинів. 2. Форма правочинів: усна та письмова, їхні різновиди. <p><i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми включає вивчення правових аспектів додержання відповідної форми правочину, підстави визнання правочину недійсним та правові наслідки виконання недійсного правочину, види недійсних правочинів, поняття довіреності: види, форми, строк дії, поняття Доручення</p>	5

соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	Практичне заняття 7. <i>План</i> 1. Поняття та види представництва у цивільному праві. 2. Довіреність: види, форми, строк дії. 3. Доручення. 4. Складання довіреності за зразком.	2
Знати: поняття, суб'єкти, предмет та підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми	Тема 8. Зобов'язальне право Тема 8.1. Загальні засади зобов'язального права Лекція 12. <i>План</i> 1. Поняття цивільно-правових зобов'язань. 2. Суб'єкти цивільно-правових зобов'язань. 3. Предмет та підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань.	2
	Тема 8.2. Поняття та види договорів в цивільному праві Лекція 13. <i>План</i> 1. Поняття цивільно-правового договору. 2. Види цивільно-правових договорів.	2
	Тема 8.3. Порядок укладання, зміни та розірвання договору Лекція 14. <i>План</i> 1. Порядок укладання договору. 2. Порядок зміни та розірвання договору. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i>	2
	Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми включає вивчення загальних умов виконання зобов'язань, способи забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, застава, порука, завдаток, гарантія, при тримання, поняття та підстави виникнення цивільно-правової відповідальності	3
	Практичне заняття 8. <i>План</i> 1. Договірні та не договірні зобов'язання. 2. Поняття та способи припинення зобов'язань. 3. Види цивільно-правової відповідальності. 4. Складання договору у письмовій формі за зразком.	2

<p>Знати: основні характеристики галузі сімейного права; засвоїти особливості сімейних відносин, що виникають із шлюбу, кровного споріднення, усиновлення</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей</p>	<p>Тема 9. Загальна характеристика сімейного права як галузі права Лекція 15. <i>План</i> 1. Загальна характеристика сімейного права як галузі права. Поняття, джерела та завдання сімейного права України. 2. Поняття сім'ї та шлюбу за українським законодавством. 3. Шлюб: порядок і умови укладання, недійсність, припинення та поновлення. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми включає вивчення особливостей укладання шлюбу за українським законодавством, правовідносини, що виникають між подружжям: особисті і майнові, їх характеристика</p>	7
	<p>Практичне заняття 9. <i>План</i> 1. Поняття та система сімейного права. 2. Шлюбний договір (контракт). 3. Припинення шлюбу.</p>	2
<p>Знати: сутність особистих та майнових прав та обов'язків у сім'ї</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Тема 10. Особисті та майнові права та обов'язки батьків і дітей Лекція 16. <i>План</i> 1. Загальні положення, особисті права та обов'язки батьків і дітей. 2. Аліментні обов'язки. 3. Усиновлення (удочеріння). <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми включає вивчення особливостей аліментних правовідносин між батьками і дітьми, обов'язку батьків утримувати дітей до досягнення ними повноліття, особливості особистих правовідносин між батьками та дітьми</p>	7

	<p>Практичне заняття 10. <i>План</i> 1. Особисті та майнові права та обов'язки подружжя. 2. Особисті та майнові права та обов'язки батьків і дітей та інших членів сім'ї і родичів. 3. Складання шлюбного контракту за зразком.</p>	2
<p>Знати: поняття трудового договору, колективного договору; умови переведення та переміщення працівника на інше робоче місце</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин, демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні</p>	<p>Тема 11. Поняття трудового права і трудових правовідносин та підстави виникнення трудових правовідносин Лекція 17. <i>План</i> 1. Поняття, предмет, метод та джерела трудового права. 2. Поняття та зміст та підстави виникнення трудових правовідносин. 3. Поняття, умови, порядок та форма укладання трудового договору. Контракт. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення системи трудового права, особливостей трудових правовідносин, поняття трудової правоздатності та дієздатності</p>	6
	<p>Практичне заняття 11. <i>План</i> 1. Суб'єкти трудових правовідносин. 2. Правовий статус трудового колективу. Колективний договір. 3. Профспілковий комітет. 4. Види змін трудових правовідносин (переведення та переміщення працівника на інше робоче місце).</p>	2
<p>Знати: встановлену трудовим законодавством, систему правових гарантій при припиненні</p>	<p>Тема 12. Припинення трудових правовідносин Лекція 18. <i>План</i> 1. Загальні підстави припинення трудового договору. 2. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.</p>	2

<p>трудових відносин за ініціативи працівника, роботодавця чи особи, що не є стороною трудового договору</p>	<p>3. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. 4. Порядок звільнення працівника. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	
<p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність, використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів</p>	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення підстав припинення трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу, особливості припинення контракту як особливої форми трудового договору</p> <p>Практичне заняття 12. <i>План</i> 1. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 2. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, що не є стороною договору. 3. Припинення трудового договору за взаємною згодою сторін. 4. Порядок звільнення. Правове регулювання зайнятості населення.</p>	<p>6</p> <p>2</p>
<p>Знати: поняття та види робочого часу, поняття та види часу відпочинку</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми, вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для</p>	<p>Тема 13. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку Лекція 19. <i>План</i> 1. Поняття і тривалість робочого часу. 2. Робочий день. Види робочого дня і робочого тижня. 3. Режим та облік робочого часу. Ненормований робочий день. Робота в нічний час. Надурочні роботи. 4. Поняття та види часу відпочинку. Щоденний та щотижневий відпочинок. Святкові і неробочі дні. 5. Щорічні відпустки. Інші види відпусток.</p>	<p>2</p>

виявлення ключових характеристик економічних систем	<p><i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття та види робочого часу, види відпусток, особливості надання творчих відпусток, відпусток без збереження платні, соціальних відпусток</p>	6
	<p>Практичне заняття 13. <i>План</i> 1. Поняття робочого часу та його види. 2. Надурочні роботи і ненормований робочий день. 3. Режим роботи та облік робочого часу. 4. Поняття та види часу відпочинку. Поняття та види відпусток.</p>	2
<p>Знати: поняття та зміст трудової дисципліни</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Тема 14. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність Лекція 20. <i>План</i> 1. Поняття, значення і методи забезпечення трудової дисципліни. 2. Внутрішній трудовий розпорядок і його основні елементи. 3. Дисциплінарна відповідальність. Дисциплінарні стягнення. 4. Порядок накладання дисциплінарних стягнень.</p> <p><i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття, підстави і умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації, види матеріальної відповідальності та особливості їх застосування, стимулювання за трудовим правом, заходи заохочення та інші заходи стимулювання, переваги і пільги, заохочення за особливі трудові заслуги</p>	6

	<p>Практичне заняття 14.</p> <p><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок накладання дисциплінарних стягнень. 2. Поняття матеріальної відповідальності, підстави та умови її виникнення. 2. Види матеріальної відповідальності. <p>Порядок визначення розміру шкоди і відшкодування шкоди заподіяної працівником.</p>	2
<p>Знати: загальні засади та основні принципи та порядок розгляду трудових спорів</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Тема 15. Правове регулювання трудових спорів</p> <p>Лекція 21.</p> <p><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трудові спори: поняття і класифікація. 2. Порядок розгляду трудових спорів у комісіях по трудових спорах. 3. Розгляд трудових спорів у суді. 4. Колективні трудові спори та порядок їх вирішення. <p><i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття та видів трудових спорів, компетенцію та організацію. Комісії по трудових спорах</p>	6
	<p>Практичне заняття 15.</p> <p><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та класифікація трудових спорів. Органи, що їх розглядають. 2. Розгляд трудових спорів у комісіях по трудових спорах (КТС). 3. Розгляд трудових спорів у судах. 4. Колективні трудові спори та порядок їх вирішення. 	2
<p>Знати: поняття, предмет та джерела адміністративного права, форми та методи державного управління</p>	<p>Тема 16. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу</p> <p>Лекція 22.</p> <p><i>План</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет та джерела адміністративного права. 2. Поняття, структура та види адміністративно-правових відносин. 	2

<p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Лекція 23. <i>План</i> 1. Структура державного управління. 2. Форми та методи державного управління. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2
	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення адміністративного примусу у системі методів державного управління, адміністративної відповідальності як виду юридичної відповідальності, підстава адміністративної відповідальності, характеристики адміністративного правопорушення, видів адміністративних стягнень та їх змісту, системи адміністративних правопорушень</p>	4
	<p>Практичне заняття 16. <i>План</i> 1. Поняття та склад адміністративного правопорушення (проступку). 2. Поняття, основні риси адміністративної відповідальності. 3. Адміністративні стягнення: поняття, ознаки. 4. Види адміністративних стягнень.</p>	2
<p>Знати: поняття і систему кримінального права, склад злочину, стадії вчинення злочину</p> <p>Вміти: вирішувати практичні ситуації та тести з запропонованої теми</p>	<p>Тема 17. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності Лекція 24. <i>План</i> 1. Поняття і система кримінального права. 2. Поняття, ознаки, види та склад злочину.</p>	2
	<p>Лекція 25. <i>План</i> 1. Обставини, що виключають злочинність діяння. 2. Стадії вчинення злочину. 3. Співучасть у вчиненні злочину та її форми. <i>Література:</i> <i>Основна: 1-26</i> <i>Додаткова: 27-42</i> <i>Інтернет-джерела: 1-6</i></p>	2

	<p>Завдання, які виносяться на СРС: Самостійна робота з теми передбачає вивчення поняття і структури кримінального права, підстави кримінальної відповідальності, поняття злочину, характеристика складу злочину як його юридичного вираження, покарання, його мети, видів покарань, обставин, що пом'якшують відповідальність та обставин, що обтяжують відповідальність</p>	4
	<p>Практичне заняття 17. <i>План</i> 1. Кримінальна відповідальність. 2. Покарання і види кримінальних покарань. 3. Призначення покарання, звільнення від покарання та його відбування. 4. Судимість: строки погашення та умови її зняття.</p>	2
Разом		180

III РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. // ВВР України. 1996. №30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січ. 2003 р. №436- IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06 лист. 1991 р. № 1798-XII// Відомості Верховної Ради України. 1992. №6. Ст. 56.
4. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23 трав.1995 р. № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 47. Ст. 349.
5. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48. Ст. 536.
6. Податковий кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14 Ст. 112.
7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435- IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 верес. 2008 р. № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. 2008. №50-51. Ст.384.
9. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 лист. 1993 р. № 3659-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 50. Ст. 472.
10. Про внесення змін до Конституції України): закон України // Відомості Верховної Ради України. 2004.
11. Кодекс законів про працю України. К., 1971.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення. К., 2006.
13. Про колективні договори): Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1993.- № 36. Ст. 361.
14. Про відпустки: Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. Ст. 4.
15. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34. Ст. 227.
16. Кримінальний кодекс України. К., 2001.
17. Сімейний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 5 березня 2013 року: відповідає офіційному текстові. К.: Центр учбової літератури, 2013. 66с.
18. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 7 березня 2013 року: відповідає офіційному текстові. К.: Центр учбової літератури, 2013. 272с.
19. Кодекс законів про працю України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 5 березня 2013 року: відповідає офіційному текстові. К.: Центр учбової літератури, 2013. 80 с.

Основні джерела

20. Кунченко-Харченко В.І. *Правознавство: навч. посібник*. К.: Кондор, 2011. 474с.
21. Молдован В.В. *Правознавство: навч. Посібник / В.В Молдован, Л.І Чулінда. 2-ге вид. переробл. І допов. К.: Центр учбової літератури, 2010. 184с.*
22. *Основи правознавства: навч. посібник / за ред.. Ю.І. Крегула. К.: КНТЕУ, 2012. 406 с.*
23. *Основи правознавства: опорний конспект лекцій / авт.: В.А. Погарченко, Н.А. Плакся, О.В. Сердюченко. К.:КНТЕУ, 2011. 77с.*
24. *Основи правознавства: навч. посібник / Т.М. Барабаш, М.В. Глух, Т.В. Данченко та ін.. К.: КНТ, 2009. 408с.*
25. *Правознавство: підручник / А.І Берлач, С.С. Бичкова, Д.О. Карпенко та ін. 2-ге вид., допов. К.: Правова єдність, 2009. 792с.*
26. *Гаврилюк А.М. Правознавство: опорний конспект лекцій. Вінниця: Центр підготовки навчальних та науково-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2009. 87с.*

Додаткові джерела

27. *Адміністративне право України: навч. посібник длч підготовки до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2013. 214с.*
28. *Адміністративне право. Загальна частина: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216с.*
29. *Апопій І.В. Сімейне право України: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 360с.*
30. *Кириченко В.М. Теорія держави і права: модульний курс: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 264с.*
31. *Кісіль З.Р. Адміністративне право: навч. посібник. 3-тє вид. К.: Правова єдність, 2011 696с.*
32. *Красіліч Н.Д. Цивільне право: навч. посібник. К.: КНТЕУ, 2009. 395с.*
33. *Кузнєцов В.О. Кримінальне право України. Загальна та особлива частини: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Істина, 2008.178с.*
34. *Науково-практичний коментар Закону України «Про охорону праці»: станом на 1 січня 2012р. / О.В. Авраменко, Е.Ф. Демський, О.М. Мельник та ін..; за ред.. О.В. Авраменко. К.: Професіонал, 2012. 592с.*
35. *Правознавство: збірник ситуаційних завдань для проведення практичних занять: освіт.кваліф. рівень «бакалавр»: напр. підгот. «Економіка і підприємництво», «Менеджмент», «Торгівля», «Харчова технологія та інженерія»: д.ф.н. / авт.. В.А. Погарченко. К.: КНТЕУ, 2012. 83с.*
36. *Ромовська З.В. Українське цивільне право. Спадкове право: підручник. К.: Правова єдність, 2009. 264с.*
37. *Ротань В.Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю. 13-тє вид. допов. та переробл. К.: Правова єдність, Центр учбової літератури, 2010. 680с. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. К.: Правова єдність, 2009. 520с.*

38. Трудове право: опорний конспект лекцій / уклад. Л.В. Ніколаєва, Н.Ф. Лата, О.С. Андреєва, О.В. Вознесенська. К.: КНТЕУ, 2009. 82с.

39. Трудове право. Практикум /авт.: Л.В. Ніколаєва, Н.Ф. Лата, І.М. Зелениця, О.С. Андреєва. К.: КНТЕУ, 2012. 348с.

40. Трудові відносини. Правове регулювання / упоряд. А.В. Григоренко. К.: Центр учбової літератури, 2012. 348с.

41. Цивільне право України: навч. посібник / Ю.В. Білоусов, В.А. Ватрас, С.Д. Гринько та ін.; за ред. Р.О. Стефанчука. К.: Центр учбової літератури, 2009. 536с.

42. Цивільне право України: навч. посібник для підготовки до іспитів /упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2012. 160с.

Інтернет-ресурси:

1. www.nbuv.gov.ua — Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

2. www.library.vn.ua — Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва.

3. www.scholar.ru — пошукова система наукових публікацій.

4. www.rada.gov.ua.- Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

5. www.president.gov.ua - Офіційний веб-сайт Президента України.

6. www.sun.vtei.com.ua.- система управління навчання MOODLE.